

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

28 ianuarie 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal în componență:

președinte – Petru Ursache,

judecătorii – Ghenadie Nicolaev și Petru Moraru,

examinînd admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de avocatul Gheorghe Ionaș în numele inculpatului, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Briceni din 26 iunie 2013 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 11 iunie 2014, în cauza penală în privința lui

***Bilic Veaceslav Ivan**, născut la 06 august 1968, originar și domiciliat în s. Pererîta, r-nul Briceni;*

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

- 1. 14.02.2013 – 26.06.2013 (prima instanță)***
- 2. 02.08.2013 – 11.06.2014 (instanța de apel)***
- 3. 17.12.2014 – 28.01.2015 (instanța de recurs ordinar)***

Asupra admisibilității recursurilor în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Briceni din 26 iunie 2013, ***Bilic Veaceslav Ivan*** a fost achitat pe capătul de învinuire înaintat în baza art. 42 alin. (4), 312 alin. (2) lit. a) Cod penal, pe motiv că acțiunile sale nu întrunesc elementele infracțiunii.

Prin aceeași sentință, inculpatul Bilic Veaceslav a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 145 alin. (1) Cod penal, cu stabilirea unei pedepse sub formă de închisoare pe un termen de 10 (zece) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

2. De către organul de urmărire penală, lui Bilic Veaceslav i-a fost înaintată învinuirea pentru faptul că el, la data de 08.12.2012, în jurul orelor 19⁰⁰-20⁰⁰, fiind deținut în stare de arest în Penitenciarul nr. 11 Bălți, în timpul convorbirii telefonice cu soția sa, Bilic Inna, care l-a apelat la numărul de telefon mobil 060465770, i-a spus ultimei, să prezinte în cadrul audierii în calitate de martor pe

cauza penală nr. 20120702471, de învinuire a lui în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 145 alin. (1) Cod penal, declarații mincinoase.

Acțiunile intenționate ale inculpatului Bilic Veaceslav au fost încadrate juridic în baza art. 42 alin. (4), 312 alin. (2) lit. a) Cod penal: „*instigarea la prezentarea cu bună știință a declarației mincinoase de către martor, în cadrul urmăririi penale, legată de învinuirea în comiterea unei infracțiuni deosebit de grave*”.

3. Pentru a pronunța sentința de condamnare pe capătul de învinuire înaintat în baza art. 145 alin. (1) Cod penal, instanța de fond a constatat că, la data de 25.10.2012, în jurul orelor 8³⁰, Bilic Veaceslav, aflându-se în gospodăria lui Didic Gheorghii, situată în s. Pererîta, r-nul Briceni, fiind în stare de ebrietate, i-a aplicat lui Bilic Ion Dumitru, anul nașterii 1980, cu o bîtă de lemn, mai multe lovituri în regiunea capului, cauzîndu-i conform raportului de expertiză medico-legală nr. 163 din 26.10.2012 următoarele vătămări corporale: traumatism cranio-cerebral deschis sub formă de fractură multifragmentară a osului occipital pe stînga cu trecere la baza craniului, hemoragie subarahnoidiană, hemoragii în țesuturile moi pericraniene, echimoze la cap și la față, plăgi contuze-rupte la cap în regiunile parietale pe stînga /2/ și occipetală pe stînga /1/, pavilionul urechii stîngi /2/, excoriații pe față și pe colțul drept, care au fost produse prin acțiunea traumatică a unui corp contondent, cu careva obiect de lemn, cu forță majoră și se califică ca vătămări grave, periculoase pentru viață, în rezultatul cărora Bilic Ion a decedat imediat după aplicarea lor.

4. Nefiind de acord cu sentința pronunțată, împotriva acesteia au declarat apeluri:

- *procurorul*, care a solicitat casarea parțială a sentinței în partea achitării acestuia pe capătul învinuirii înaintat în baza art. 42 alin. (4), 312 alin. (2) lit. a) Cod penal, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri în acea parte, prin care inculpatul să fie recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 42 alin. (4), 312 alin. (2) lit. a) Cod penal, cu stabilirea unei pedepse sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani, iar în baza art. 84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor, să i se stabilească o pedeapsă definitivă pe un termen de 11 ani închisoare.

Acuzatorul de stat a menționat în apelul său că instanța de fond pripit și neîntemeiat a constatat că fapta inculpatului și anume - de a o influența pe soția sa de a da declarații mincinoase - nu întrunește elementele infracțiunii, întrucît la materialele cauzei este anexată stenograma convorbirilor telefonice dintre inculpat și soția sa, unde primul îi dă de înțeles soției sale să dea alte declarații decît cele date de ea anterior, ori în caz contrar, va fi mai rău pentru ea. Aceste circumstanțe certifică în mod evident latura obiectivă a infracțiunilor prevăzute la art. 42 alin. (4), 312 alin. (2) lit. a) Cod penal;

- *inculpatul*, care a contestat legalitatea sentinței pronunțate în privința sa, invocînd faptul că, la materialele cauzei au fost ridicate și anexate în calitate de corpuri delictive alte haine, decît cele în care era îmbrăcat în ziua comiterii omorului, la fel, a mai menționat inculpatul că asupra sa au fost aplicate acte de tortură în vederea recunoașterii vinovăției în comiterea infracțiunii de omor.

5. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 11 iunie 2014 apelurile declarate au fost respinse ca nefondate, cu menținerea sentinței.

6. Pentru a adopta soluția dată, instanța de apel a reținut că ansamblu de probe scrise, administrate și cercetate pe cauză:

- procesul-verbal de cercetare la fața locului din 26.10.2010 (f.d. 8-21, vol. I);
- procesul-verbal de cercetare a gospodăriei lui Bilic Veaceslav din 26.10.2012 (f.d. 22-25, vol. I);
- procesul-verbal de percheziție la domiciliul lui Bilic Veaceslav din 26.10.2012 (f.d. 49-54, vol. I);
- raportul de expertiză medico-legală biologică nr. 1199 din 07-12.12.2012 (f.d. 210-211, vol. I);
- raportul de expertiză medico-legală a cadavrului nr. 163 din 26.10.2012 (f.d. 63-64, vol. I);
- raportul de expertiză psihiatrico-legală nr. 448a-2012 din 31.10.2012 (f.d. 141-142, vol. I) - dovedesc cu certitudine vinovăția inculpatului în comiterea omorului, iar nerecunoașterea vinovăției de către acesta constituie o modalitate de apărare a inculpatului și eschivare de la răspunderea penală.

Referitor la cerința procurorului privind recunoașterea vinovăției și condamnarea inculpatului pentru comiterea infracțiunilor prevăzute la art. 42 alin. (4), 312 alin. (2) lit. a) Cod penal, instanța de apel a menționat că pentru a încadra juridic fapta inculpatului potrivit articolelor expuse mai sus, era necesar ca Bilic Veaceslav să o determine pe Bilic Inna să-și schimbe declarațiile date la faza urmăririi penale, astfel încât ea să depună sub jurământ declarații mincinoase referitor la împrejurările cauzei.

De asemenea, instanța de apel a subliniat că stenograma convorbirilor telefonice dintre inculpat și soția sa, confirmă vinovăția acestuia în comiterea omorului, și nu în instigarea de a prezenta cu bună știință declarații mincinoase.

7. Împotriva deciziei instanței de apel a declarat recursuri ordinare avocatul Gheorghe Ionaș în numele inculpatului:

- **La data de 18.07.2014**, invocând temei pentru recurs prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicită casarea hotărârilor judecătorești în partea condamnării lui Bilic Veaceslav în baza art. 145 alin. (1) Cod penal, cu pronunțarea în acea parte a unei noi hotărâri prin care să fie dispusă achitarea inculpatului de sub învinuirea în comiterea infracțiunii de omor, pe motiv că fapta dată nu a fost comisă de către inculpat.

În susținerea cerințelor înaintate, recurentul a indicat că învinuirea înaintată inculpatului nu și-a găsit confirmare, iar instanțele de fond au pronunțat hotărâri de condamnare bazate pe presupuneri, fără a ține cont de prevederile art. 101 alin. (1) și alin. (2) Cod de procedură penală;

- **La data de 18.09.2014**, invocând temei pentru recurs prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicită casarea hotărârilor judecătorești în partea condamnării lui Bilic Veaceslav în baza art. 145 alin. (1) Cod penal, cu pronunțarea în acea parte a unei noi hotărâri prin care să fie dispusă achitarea inculpatului de sub învinuirea în comiterea infracțiunii de omor, pe motiv că fapta dată nu a fost comisă de către inculpat.

În viziunea recurentului, din declarațiile martorilor rezultă că inculpatul și victima se aflau în relații bune în perioada comiterii omorului.

Mai mult de atât, instanțele de fond au pus în mod ilegal la baza hotărârilor de condamnare, declarațiile date de către martorul Bilic Inna, cu încălcarea vădită a prevederilor art. 271 alin. (3) Cod de procedură penală, avînd în vedere că acest martor, la judecarea cauzei, a fost eliberat de a face declarații în baza art. 90 alin. (11) Cod de procedură penală.

7.1. Pe marginea recursului a prezentat referință procurorul Dumitru Graur, prin care a solicitat respingerea acestuia, cu menținerea deciziei.

8. Verificînd argumentele invocate în recursurile ordinare în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestora, din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art. 430 Cod de procedură penală se stipulează cerințele cărora trebuie să corespundă cererea de recurs ordinar, inclusiv obligația recurentului de a indica în ce constă problema de drept de importanță generală abordată în cauză și care este eroarea de drept comisă de instanță ce duce la casarea hotărârii.

Astfel, deși recurentul invocă temeiul prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, acesta critică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond, în vederea demonstrării nevinovăției inculpatului în comiterea faptei incriminate.

Aprecierea probelor ține de soluționarea fondului cauzei de către instanțele de fond și nu poate constitui temei pentru recurs, cu excepția cazurilor când instanțele menționate, la aprecierea probelor, au admis încălcarea anumitor prevederi ale legii procesuale penale, ceea ce a condiționat comiterea unor erori grave de drept.

În recursul ordinar declarat nu este specificat în ce constă problema de drept de importanță generală ce există în cauză și care este eroarea comisă de instanța de apel, ce ar motiva casarea hotărârii.

Reținînd situația sus expusă și raportată la prevederile art. 432 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală, conform cărora instanța de recurs, examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că nu îndeplinește cerințele de conținut, prevăzute în art. 429 și 430 Cod de procedură penală, se impune soluția declarării inadmisibilității recursului declarat la data de **18.07.2014**, pe motiv că nu corespunde cerințelor de conținut.

Cu privire la recursul declarat la data de **18.09.2014**, Colegiul penal susține că în conformitate cu prevederile art. 422 Cod de procedură penală, termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei motivate.

Conform materialelor dosarului, dispozitivul deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți a fost pronunțat la 11 iunie 2014 în prezența procurorului, inculpatului și avocatului inculpatului, fapt confirmat prin procesul-verbal al ședinței de judecată (f.d. 9, vol. IV) și înștiințați despre ziua pronunțării deciziei motivate, care a fost pronunțată la 18 iunie 2014 (f.d. 13, vol. IV).

În atare împrejurări, termenul de declarare a recursului împotriva deciziei instanței de apel pronunțate la 18 iunie 2014 expira la 18 iulie 2014, iar la 18 iunie 2014, atât avocatul inculpatului, cât și inculpatul au primit contra semnătură copia

deciziei motivate (f.d. 22, vol. IV), ceea ce a constituit o posibilitate reală pentru ambii de a declara recurs, în termenul stabilit de lege.

Aceste momente certifică faptul că termenul de 30 zile de contestare cu recurs a deciziei instanței de apel, stabilit de art. 422 Cod de procedură penală nu a fost respectat, deoarece recursul avocatului Gherghe Ionaș din data de 18.09.2014 (f.d. 43-47, vol. IV) a fost declarat peste două luni de la data scurgerii termenului de 30 de zile de declarare a recursului ordinar.

Astfel, termenul de recurs este absolut și are caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar recursul declarat după expirarea termenului se va respinge ca tardiv, deoarece legea procesual-penală ce reglementează procedura examinării recursului ordinar, nu prevede posibilitatea de repunere în termen a recursului.

Așadar, din cele consemnate mai sus, instanța de recurs ajunge la concluzia că recursul declarat de către avocatul Gheorghe Ionaș în numele inculpatului la data de 18.09.2014 urmează a fi declarat inadmisibil, pe motiv că este declarat peste termen.

9. În temeiul art. 432 alin. (1)-(2), pct. 1), 2) Cod de procedură penală, Colegiul penal

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de avocatul Gheorghe Ionaș în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 11 iunie 2014, în cauza penală în privința lui *Bilic Veaceslav Ivan*, din motiv că recursul din 18 iulie 2014 nu corespunde cerințelor de formă și conținut, iar recursul din 18 septembrie 2014 este declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 05 februarie 2015.

Președinte

Judecător

Judecător

Petru Ursache

Ghenadie Nicolaev

Petru Moraru